

■ ■ عَنِ الْأَتَمِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٢٦ - ٣٥)

٢٦- ﴿ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ: بگو

- ١) در زمین حرکت کنید پس بنگرید چگونه آفرینش را آغاز کرد!
- ٢) در زمین سیر کنید و آفرینش را نگاه کنید که چگونه شروع شده است!
- ٣) در روی زمین حرکت کنید پس ببینید آفرینش چگونه آغاز شده است!
- ٤) در روی زمین سیر کنید و آفرینش را بنگرید که چگونه آن را شروع کرد!

٢٧- « لَا يَكْفِي أَنْ يَغْفِرُوا دَائِمًا، بَلْ يَنْتَعِمُ أَنْ تَغْفِرَ أَنْفُسَنَا أَحْيَانًا! »:

- ١) کافی نیست که دائماً بخشیده شویم، بلکه باید یاد بگیریم که گاهی خودمان را ببخشیم!
- ٢) کافی نیست که همیشه ما را ببخشند، بلکه باید بیاموزیم که گاهی خودمان را ببخشیم!
- ٣) اینکه ما را همیشه ببخشید کفایت نمی‌کند، بلکه باید بیاموزیم گاهی خودمان هم ببخشیم!
- ٤) اینکه دائم بخشیده شویم کفایت نمی‌کند، بلکه گاهی باید یاد بگیریم که خودمان هم ببخشیم!

٢٨- « إِنْ تُرِيدَ أَنْ تَكُونَ مَعَهُ نِعْمًا مَعَ النَّاسِ وَ تَعِيشَ بِفَرْحٍ، فَعَامِلُهُمْ بِمَا تُحِبُّ أَنْ يُعَامِلُوكَ بِهِ! »:

- ١) هرگاه بخواهی که سعادتمند باشی، در کنار مردم با شادی زندگی کن و با آنها همانطور باش که دوست داری یا تو آنگونه باشن!
- ٢) اگر خواستی در کنار مردم نیکبخت شوی و با شرف زندگی کنی، پس با آنها آنطور معامله کن که دوست داری یا تو معامله کنن!
- ٣) هر زمان خواستی با مردم باشی و خوشبخت و با شرف زندگی کنی، با آنها در معامله آنگونه باش که دوست داری یا تو باشن!
- ٤) اگر بخواهی که همراه مردم خوش اقبال باشی و به شادی زندگی کنی، پس آنطور با آنها رفتار کن که دوست داری یا تو رفتار کنن!

٢٩- « إِنْ كَانَ لِلْكَذِبِ لَوْنٌ فَلَعَلَّنَا كُنَّا نَشَاهِدُ أَلْوَانًا مُخْتَلِفَةً تَفْرُجُ مِنْ هَمَّا كُلِّ يَوْمٍ! »:

- ١) اگر دروغ رنگی داشته باشد شاید ما هر روز رنگهای مختلفی را می‌دیدیم که از دهانمان خارج می‌شوند!
- ٢) اگر برای دروغ رنگی بود چه بسیار رنگهای متفاوتی را هر روز می‌بینیم، که از دهانمان بیرون می‌آیند!
- ٣) اگر دروغ رنگ داشت شاید رنگهای متفاوتی را می‌دیدیم که هر روز از دهانمان خارج می‌شدند!
- ٤) اگر برای دروغ رنگ بود چه بسا روزانه رنگهای مختلفی را ببینیم که از دهانمان بیرون می‌آیند!

٣٠- « حَاوِلْتُ كَثِيرًا أَنْ أَشْكُرَكَ يَا مَعْشَرَ الْفَاضِلِ، وَلَكِنْ لَمْ يَكُنْ ذَلِكَ كَالْيَاثِ وَأَنَا مَا كُنْتُ رَاضِيًا عَلَيْهِ! »:

- ١) زیاد تلاش کردم تا از تو تشکر کنم، ای معلم صاحب فضل من! با وجود این کافی نبود و از آن راضی نشدم!
- ٢) بسیار تلاش کردم که شکرگزارت باشم ای پرورش‌دهنده دانای من! با اینحال کافی نبود و از آن راضی نبودم!
- ٣) چه بسیار تلاش کردم که تو را شاکر باشم، ای مرتبی دانشمند من! ولی کافی نبود و به آن راضی نمی‌شدم!
- ٤) بسیار تلاش کردم که از تو تشکر کنم، ای معلم با فضیلت من! اما آن کافی نبود و من از آن راضی نبودم!

- ۳۱- « لَقَدْ تَعَلَّمْنَا مِنَ وَالِدَيْنَا وَ نَحْنُ كُنَّا صِبْغًا، كَيْفَ يُسَاعِدُ بَعْضُنَا الْبَعْضَ لَتَعْلَمَ دُرُوبِنَا وَ أَلَّا نُخْلَفَ مِنْ صَعُوبَاتِهَا:»
- (۱) ما از والدین خود یاد گرفته بودیم وقتی کوچکتر بودیم تا یکدیگر را در آموزش درسهایمان یاری کرده، ترسی از دشواریهای آن نداشته باشیم!
- (۲) در کودکی از پدر و مادرمان یاد گرفتیم که چطور می‌توانیم برای آموزش درسهایمان یکدیگر را کمک کرده، از دشواری آنها هراس نداشته باشیم!
- (۳) قطعاً از پدر و مادر خود، درحالی که کوچک بودیم آموخته‌ایم که چگونه برای یادگیری درسهایمان به همدیگر کمک کنیم و اینکه از سختیهای آنها نترسیم!
- (۴) بی‌شک ما از والدینمان آموختیم درحالی‌که کوچک بودیم که چگونه برای یکدیگر یاور باشیم تا درسهایمان را آموخته و از سختیهای آن نهراسیم!
- ۳۲- « إِنَّمَا كَانَتْ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَحَدِّثَ وَ تَكْتُبَ بِلُغَاتٍ مُتَعَدَّةٍ لِأَنَّهَا كَانَتْ تَعْلَمُ أَكْثَرَ مِنْ سِتِّ لُغَاتٍ وَ لَقَدْ أَلْفَتْ أَكْثَرَ مِنْ مِائَةِ كِتَابٍ وَ مَقَالَةٍ:»:

- (۱) او توانسته بود به زبانهای گوناگونی حرف بزند و بنگارد زیرا که بیش از صد کتاب و مقاله به شش زبان تألیف کرده بود!
- (۲) او می‌توانست به زبانهای متعددی سخن بگوید و بنویسد زیرا بیش از شش زبان می‌دانست و بیش از صد کتاب و مقاله تألیف کرده بود!
- (۳) او توانسته بود به زبانهای مختلف سخن بگوید و بنگارد از آنجا که بیش از شش زبان را آموخته بود و بیشتر از صد کتاب و مقاله نوشته بود!
- (۴) او می‌توانست با زبانهای گوناگون حرف بزند و با آنها بنویسد از آنجا که شش زبان را می‌شناخت و صد کتاب و مقاله یا بیشتر از آن نوشته بود!
- ۳۳- عَنِ الْخَطَا:

- (۱) التَّعْلِيمُ السَّلِيمُ يُعَلِّمُ الْإِنْسَانَ كَيْفَ يُغَيِّرُ نَفْسَهُ: آموزش درست به انسان می‌آموزد که چگونه خود را تغییر دهد!
- (۲) إِنَّ لِلزَّمَنِ الْفَضْلَ مَعْلَمٌ لِمَنْ لَا مَعْلَمَ لَهُ: بی‌شک، روزگار بهترین معلم برای کسی است که هیچ معلمی ندارد!
- (۳) يَزِدَادُ احْتِرَامَ النَّاسِ لَكَ بِقَدْرِ إِزْدِيَادِ احْتِرَامِكَ لِنَفْسِكَ: هرچه به خود احترام بگذاری، احترام مردم به تو افزایش می‌یابد!
- (۴) اِلْتِرَامٌ بِوَعْدِكَ، لِأَنَّكَ بِذَلِكَ تَحْتَرِمُ نَفْسَكَ لَا الْآخِرِينَ: به وعده خود ملتزم باش، برای اینکه با آن، به خود احترام می‌گذاری، نه به دیگران!

۳۴- عَنِ الْخَطَا:

- (۱) هَذَانِ كِتَابَانِ نَافِعَانِ؛ قَدْ أَنْقَذَانِي مِنَ ظِلْمَةِ الْجَهْلِ: این دو کتاب سودمند، مرا از تاریکی جهل نجات داده‌اند!
- (۲) ذَلِكَ الْغُرْبُ لَهُ صَوْتٌ قَدْ يُحَدِّرُ بِهِ الْحَيَوَانَاتِ مِنَ الْخَطَرِ: آن کلاغ صدایی دارد که گاهی با آن حیوانات را از خطر بر حذر می‌دارد!
- (۳) هَوْلَاءُ نَاجِحَاتٌ، وَ قَدْ فَرِحْنَ لِأَنَّهُنَّ حَصَلْنَ عَلَى نَتِيجَةِ حَسَنَةٍ: اینها موفق هستند، و خوشحال شده‌اند زیرا نتیجه خوبی بدست آورده‌اند!
- (۴) هَذِهِ النَّمْلَةُ قَادِرَةٌ عَلَى حَمْلِ أَشْيَاءٍ ثَقِيلَةٍ وَ لَوْ كَانَتْ أَثْقَلُ مِنْ وَزْنِهَا كَثِيرًا: این مورچه قادر به حمل اشیایی سنگین است اگرچه بسیار سنگین‌تر از وزنش باشد!

٣٥- « به مغازه رفته تا برای تلفن همراهم یک باتری بخرم. » عین الصحیح:

- ١) ذهبت إلى المتجر حتى أشتري البطارية للجوال لي.
- ٢) ذهبت إلى متجر حتى أشتري بطارية للجوال لي.
- ٣) ذهبت إلى متجر لأشتري البطارية لجوالي.
- ٤) ذهبت إلى المتجر لأشتري بطارية لجوالي.

■ ■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٣٦ - ٤٢) بما يناسب للنص:

إنّ الإبتسامه تُرین الإنسان فتؤثر أحياناً على الحكم الذي يحكم به الناس بعضهم بعضاً، فلها أثر أقوى في جذب الآخرين. فهناك أشخاص يواجهون الآخرين دائماً بابتسامه، و جماعة أخرى تتجنب ذلك قلناً منهم أنّ هذا التجنب يخلق لهم مظهراً متوازناً أكثر أمام الناس!

إنّ الوجه التبتسم لا يدل على الشعور بالمتعاده لصاحبه دائماً، بل هو علامه على حالته الاجتماعيه! فهو عندما يشعر بالقوه يتبتسم حين يعامل الآخرين. و أما الضعفاء فيسعون أن يتبتسوا عند التعامل مع من هم أقوى منهم بالزعم من عدم موافقتهم ذلك، إضافة إلى ذلك كله إن للتبتسم بعض الأحيان أثرًا في تخفيف الشدائد ربّما أكثر من الخبواب و الألويه!

٣٦- عین الصحیح للفرافات: « للإبتسامه ... أثر ... لا تجده في ...! »

- ١) الانسانيه - مائر - الدواء
- ٢) الصادقة - واضح - غيرها
- ٣) الكثيره - متوازن - الناس
- ٤) الجميله - على الآخرين - الاستراحة

٣٧- عین الصحیح للفراف: « أولئك الذين يسئون ابتساماتهم ... »

- ١) يعتقدون أنّ هذا أجمل لهم!
- ٢) يتخيلون أنهم أقوىاء بين الناس!
- ٣) يظنون أنهم ضعفاء في المجتمع!
- ٤) ربّما يتصورون أنّها تقلل من شأنهم!

٣٨- عین الخطأ:

- ١) إن الإبتسامه تُحوّل الضعيف إلى القوي!
- ٢) إن التبتسم لا يُشير دائماً على أنّ صاحبه قوي الإراده!
- ٣) ربّما يحكم الإنسان على شخص و حكمه متأثر بابتسامته!
- ٤) عن طريق التبتسم ربّما نستطيع أن نجد حالة صاحبه في مجتمعه!

٣٩- عین الأقراب إلى مفهوم للنص:

- ١) التبتسم دواء من لا شفاء له!
- ٢) حياة الإنسان في الضحك الكثير!
- ٣) التبتسم يُسهل الحياة و المعيشه!
- ٤) الضحك يشفى جميع الأمراض الجسميه!

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤٠ - ٤٢)

٤٠ - « تَزِينُ »:

- ١) مضارع - للمفرد المؤنث الغائبة - له حرف زائد و مصدره « تَزِينُ » على وزن « تَعْمِيلُ »
- ٢) فعل مضارع - للمفرد المذكر المخاطب - ماضيه « زَيَّنَ » على وزن « فَعَلَ » - معلوم
- ٣) مضارع - ماضيه « زَيَّنَ » على وزن « فَعَلَ » - معلوم - مع فاعله جملة فعلية
- ٤) فعل مضارع - حروفه الأصلية « زِين » - فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية

٤١ - « تَجْتَنِبُ »:

- ١) مضارع - ماضيه « تَجْتَنِبُ » على وزن « تَفَعَّلَ » - معلوم - فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية
- ٢) فعل مضارع - له حرفان زائدان و مصدره « تَجْتَنِبُ » على وزن « تَفَعَّلَ » - معلوم
- ٣) فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائبة - ماضيه « جَنَّبَ » على وزن « فَعَلَ »
- ٤) مضارع - للمفرد المؤنث الغائبة - مع فاعله جملة فعلية

٤٢ - « ابْتَسِمَ »:

- ١) اسم - مفرد مذكر - اسم فاعل، حروفه الأصلية «بسم» - معرّف بال
- ٢) اسم فاعل و فعله « ابْتَسِمَ » و مصدره « ابْتَسَامَ » على وزن « افْتَعَالَ » - معرّف بال
- ٣) مفرد مذكر - اسم فاعل من فعل « ابْتَسِمَ » على وزن « افْتَعَلَ » - صفة للموصوف « الوجه »
- ٤) اسم - مفرد مذكر - اسم فاعل و مصدره « ابْتَسِمَ » - معرّف بال - صفة و موصوفه « الوجه »

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّلَاتِيَةِ (٤٣ - ٥٠)

٤٣ - عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- ١) الشَّجَرَةُ الْخَائِفَةُ شَجَرَةٌ تَلْمُو فِي بَعْضِ الْغَابَاتِ الْأَسْتَوَائِيَةِ!
- ٢) الْخَفَاشُ هُوَ الْخَيَوَانُ اللَّبُونُ الْوَحِيدُ الَّذِي يَقْدِرُ عَلَى الطَّرَانِ!
- ٣) عِنْدَمَا يَنْقَطِعُ تَيَّازُ الْكَهْرِبَاءِ فِي اللَّيْلِ، يَغْرَقُ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظَّلَامِ!
- ٤) لِكَثِيرٍ مِنَ الشُّعْرَاءِ الْإِيرَانِيِّينَ مُتَلَمَّعَاتٌ، مِنْهُمُ حَافِظُ الشُّبْرَايُ وَ سَعْدِيُّ الشُّبْرَايُ!

٤٤ - عَيْنُ الْخَطَأِ عَنِ تَوْضِيحِ الْمَفْرَدَاتِ التَّلَاتِيَةِ:

- ١) آبار: هذه الكلمة في صرف اللغة جمع و هي أماكن حُفرت في الأرض!
- ٢) البحيرة: مجتمع ماء تُحيط به الأرض من كل الجهات!
- ٣) البئر: حفرة في الأرض فيها ماء ربما نقي و باردا!
- ٤) البَرَ: مُساعدة الآخرين و إكرامهم!

٤٥- عَيْنُ الخَطَا عَنْ مَا يُعَادِلُ المَفْهُومَ:

- ١) وَقَعَ فِي شَرِّ أَعْمَالِهِ: از مكافات عمل غافل مشوا
- ٢) وَهَبَ الأَمِيرُ مَا لَا يَمْلِكُ: از كيسه خليفه مي بخشد!
- ٣) ذَهَبَ الأَمْسُ بِمَا فِيهِ: ديروز گذشت اما نه آنچه در آن بود!
- ٤) مَقْتَلُ الرِّجْلِ بَيْنَ فَكِّيهِ: زبان سرخ سر سبز مي دهد بر باد!

٤٦- عَيْنُ مَا فِيهِ اسْمُ الفَاعِلِ:

- ١) مُشَاغِبَةٌ هَذِهِ التَّلْمِيذَةُ تَمْنَعُ التَّلَامِيذَ مِنْ اسْتِمَاعِ الدَّرْسِ بِدَقَّةٍ!
- ٢) رَأَيْتُ امْرَأَةً مُسَافِرَةً كَانَتْ تُرِيدُ أَنْ تَذْهَبَ إِلَى بِلَادٍ كَثِيرَةٍ!
- ٣) نَدْرُسُ عِلْمَ مُطَالَعَةِ خُصُوصِيَّاتِ العُنَاصِرِ فِي عِلْمِ الكِيمِيَاءِ!
- ٤) هَذِهِ المُحَاضِرَةُ الَّتِي نَسْمَعُهَا الآنَ تَكُونُ حَوْلَ الحِظَافِ عَلَى مَنْطِقَتِنَا!

٤٧- عَيْنُ مَا فِيهِ اسْمُ المِبَالِغَةِ:

- ١) يَحَارِلُ مَسْكَانُ العَالَمِ أَنْ يَعْشُوا عَيْشَةَ أَحْسَنٍ!
- ٢) إِنَّ الخَفَافَ طَائِرَ يَسْتَفِيدُ مِنَ الصَّوْتِ لِرُؤْيَةِ الأَشْيَاءِ البَعِيدَةِ!
- ٣) إِنْ كَانَ المَعْلَمُ نَصَاحًا وَ يُحَذِّرُ التَّلَامِيذَ دَائِمًا، لَا يَقْبَلُونَ نَصِيحَتَهُ!
- ٤) تَجْذِبُ الأَثَارُ وَ المَعَالِمُ التَّارِيخِيَّةُ كَثِيرًا مِنَ السَّيَّاحِ مِنَ المَنَاطِقِ المَخْتَلِفَةِ!

٤٨- عَيْنُ الخَطَا عَنْ العَدَدِ:

- ١) فِي اليَوْمِ الأَرْبَعِ مِنَ الأَسْبُوعِ ذَهَبْتُ إِلَى سَفَرٍ طَوِيلٍ،
- ٢) جَاءَ مَعِي فِي هَذَا المَتَرِ ثَلَاثَةٌ مِنَ أَصْدِقَائِي،
- ٣) اسْتَرَحْنَا فِي فَنَدَقٍ بَعْدَ مَشَاهِدَةِ عَشْرِينَ مَكَانًا،
- ٤) وَ بَعْدَ مَشَاهِدَةِ خَمْسَةِ وَ ثَلَاثِينَ مَكَانًا وَصَلْنَا إِلَى المَقْصِدِ!

٤٩- عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنْ « مَتَحَيِّرًا » خَالًا:

- ١) دَخَلْتُ الغُرْفَةَ وَ وَجَدْتُ الطَّائِرَ يَطِيرُ مَتَحَيِّرًا لِأَنَّهُ مَا كَانَ يَجِدُ البَابَ،
- ٢) إِنَّ الطَّائِرَ يُصْبِحُ مَتَحَيِّرًا إِذَا وَقَعَ فِي مَكَانٍ لَا يَعْرِفُ كَيْفَ يَخْرُجُ مِنْهُ،
- ٣) وَلَكِنْ نَرَى الطَّائِرَ فِي السَّمَاءِ يَطِيرُ إِلَى هُنَا وَ هُنَاكَ وَ هُوَ لَيْسَ مَتَحَيِّرًا،
- ٤) وَ إِنْ قَرَّبَ أَحَدٌ إِلَى عَشْتِهِ يَقُومُ بِحِفْظِ صَفَارِهِ وَ عِنْدئِذٍ يَكُونُ مَتَحَيِّرًا!

٥٠- عَيْنُ المَسْتَثْنَى يَخْتَلِفُ:

- ١) لَا تَوْجِدُ وَسِيلَةً نَتَقَلُّهَا إِلَى مَدِينَتِنَا إِلَّا سَيَّارَةً قَدِيمَةً!
- ٢) مَا اخْتَارَ مُوسَى (ع) إِلَّا سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِ رَبِّهِ!
- ٣) لَا نَعْمَلُ مَلَابِئَنَا لليَوْمِ إِلَّا سُرُوَالِ الرِّيَاضَةِ لِلْمَسَابِقَةِ!
- ٤) مَا بَقِيَ فِي المَدْرَسَةِ طَالِبٌ إِلَّا الَّذِي يُعَايِدُ المَدِيرَ فِي أَعْمَالِهِ!